

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona, egyes szám ára 14 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. szám.

Nyitlár sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos áron
számítanak meg.

Kisiparosaink önálló szervezkedése.

A nemzetállam öncélja: önmagáért és polgáraiért élni. Ezen öncél keretében az egyes tagoknak, szervezeteknek megvan ugyan a saját hatás és munkakörük, de eme feladatkört nem végezhetik csak amugy, cél és terv nélkül, hanem az egyik szervezetnek akként kell berendezni és teljesíteni a reá osztályrészül jutott missiót, hogy az — miként a gép kerckéinek egymásba illő fogai — belevágják, mintegy kiegészítőleg a másiknak munkakörébe.

Ily körülmények között minden egyes polgár vagy osztály fizikailag véve ugyan más és más tagozata az államnak, de erkölcsileg véve, mindegyik egy és ugyanaz, mert mindegyikben egyformán kell élni és működni a nemzetállam öntudatának.

A nemzet irányító szellemének kell vezetnie az iparosságot is szervezkedési küzdelmében.

Abban, hogy erős közszellem hassa át és vezérelje az iparosságot, szükség van oly összekötő kapcsolatra, mely ne csupán az erők összehúzásában, hanem összetartásában és fejlesztésében is nyilvánuljon.

Ipari nemzetállamban ugyan a nemzet teljes egészében ott van a parlamentben. Nem fizikailag, mely esetet elképzelnünk is lehetetlen. És még jogilag sem, mert a nemzetállamban nincs képviselői illetve jogviszony megbízott és megbízó között. Itt csak egy mindentbetöltő absolutum alany van: ez a nemzet. Ha pedig csak egy alany van, hát nincs senki akit megbizhasson, miért is a maga teljes egészében vesz részt a parlamentben, még pedig erkölcsileg. Az ethikai részvételt pedig ugynevezett emberi jogok biztosítják, különösen pedig családszociális és társulási jog.

A sajtó maga az élő organikus nemzet. És ki tagadná a család nagy belolyását a nemzetre és annak parlamentjére? A család a nemzet vára. A harmadik fent említett emberjog a társulási, amely legélyesebb kifejezője a nemzet közvéleményének. Ki ne tudná, hogy a társulási jog alakulatai: egyesületek, körök, népgyűlések mily irányító hatást gyakorolnak?

De ha mind e tétel fenn is áll, azért a nemzetállam eszméje megszabja ki legyen mégis fizikailag jelen a parlamentben. A szakember és tulajdonkepeni néporganum.

Hogyan van ez a magyar parlamentben? Relative, — amennyiben politikai jogokban korlátolt nép választ parlament tagokat — megvan az egyik elem: a néporganum. A szakember hiányzik, aki pedig a néporganum segélyére volna.

Ipari szakorganum nincs a magyar parlamentben. E sajnálatos tény csakis a mégfennálló, s az iparosokra nézve felette terhes választói jognak szomorú következménye.

Ha egy rövid pillantást vetünk a magyar iparélet múlt századába, mikor a céhrendszer volt formája az iparosság testületi szervezetének, látni fogjuk, hogy az iparosság mintegy élő eleme volt a nemzetállamnak. És korántsem gondoljuk azt, hogy a céhrendszer osztály érdeket képviselt. Sőt ellenkezőleg. A céh mindenkori a nemzet aspirációinak egyik leghatalmasabb oszlopa, védbástya volt.

Mit látunk az 1884-iki ipartörvényben

szankcionált ipartestületi rendszerrel, mely ma az iparosság testületi szervezetének hivatalos formáját képezi? Ez minden, csak nem nemzetorganum.

Az ipartestület mai formájában csak az iparosságra oktrojált intézmény, csupa hűzaggal, terhes intézkedésekkel. Falra festett kép ez, melynek se ereje, se tekintélye. A haladás hívei ugyan azt mondják, hogy az iparszabadság érve alatt még nem lehetünk feljogosítva arra, hogy az iparosságtól elvegyék azt ami az övé.

Iparszabadságot emlegetünk. Igen van szabadság. De miben áll ez? Abban, hogy a szakképzett iparos szegre akaszthatja tudását, a tőkés pedig vígan folytathatja bármiféle mesterségét.

Nem lévén a kisiparosságnak otthona még az ipartestületi intézményben sem. Ki lévén rekesztve még a parlamentből, milyen eszközzel kell élnie, hogy állami személyességét érvényesíthesse? Erre nincs más útja, mint élni emberi jogával: az önálló társulási szabadsággal.

Ez az egyedüli mód, mellyel a maga szerveztét reorganizálhatja és eddig is — míg a választási cenzus meg nem változik — irányíthatja a nemzet életprocesszusát: a parlamentet és a kormányt.

Szervezkednie kell tehát a kisiparosságnak saját és a nemzet ügye érdekében, a nemzetállam keretén belül, de az ipartestületeken kívül.

Az ipar szorosan véve nem is az azt üzöké, hanem a nemzeté, melynek joga van ahhoz, hogy e tekintetben országosan szervezkedjék.

Erős alapokon nyugvó országos kisiparos szövetség a modern cél feladatát fogja betölteni.

A stockholmi Olimpiász.

A napilapoknak mostanában alig van érdekesebb része, mint amely a stockholmi olimpiai versenyekről szóló híreket tartalmazza. A világ összes nemzetei, ifjúságának színe-java gyűlt össze ennek a misztikus északi országának barátságos városában, hogy összemérje erejét és ügyességét. S aztán hosszú napok szívszűz küzdelmei után, amelynek esetleges jutalma egy-egy dörgő éljenzés a honfitársak részéről, vagy pedig esekély értékű arany, ezüst és bronzérmek, haza jönnek a válogatott fiúk, köztük a mieink is, hogy idehaza megfűrdjenek a diésőség, az ünnepeztetés arany sugarában, amely okvetlenül kifog nekik jutni, mert hiszen küzdelmükkel ott a távol és akon a magyar névnek szerezték becsületet.

A kuponjait vagdaló börziánér, vagy a könyveiben elmélyedő tudós előtt talán érthetetlen az, hogy miért értékeli egy ország népe oly nagyra azt, aki földhöz tudja teremteni szabályszerű birkózás közben valamilyik szomszéd országnak szülőltét, vagy miért lehet az diésőség magyarországra nézve, ha egy, a fürdővizet nagyon szerető ifju 200 méter távolságot hamarabb tud keresztül uszni, mint más. Egyszóval sokak előtt magmagyarázhatatlannak látszik az, micsoda diésőség származhatik abból ha a stockholmi olimpiai versenyeken a magyar fiúk esetleg győzni tudnak egyik-másik verseny számban akár az angolok, akár a németek, akár a franciák, akár pedig a délafrikaiak fölött. Ha azonban a dolgot alapos vizsgálat tárgyává tesszük, be kell látni mindenkinek azt, hogy egy-egy olimpiai győzelemnek különösen erkölcsi értéke rendkívül nagy. Nagy első sorban a mi szempontunkból, mert hiszen az erő és ügyesség e nagy küzdelmében láthatjuk, hogy a magyar mégsem annyira elsatnyult népfaj, mint gondoljuk, hanem ellenkezőleg edzett és erős, amely megálja helyét testi erő és ügyesség szem-

pontjából ott is, ahol a világ legnagyobb nemzetei küzdenek egymással. Igaz ugyan, hogy e nagyszabású küzdelmekre csak a színét-javát viszik ki az ifjuságnak, ámde így tesz ám minden nemzet. Akik ott kint vannak, idehaza az elsők között is az elsők, de viszont ha az elsők így megállják a helyüket a testi erő és ügyességet feltűntető küzdelmekben, akkor az itthon maradtak gárdája sem lehet a többi nemzetekéhez viszonyítva az utolsó s ha más dolog nincs is örvendetesebb, egészben, az az egy tény örömről szolgálhat, hogy a nemzet ifjúságában egy kész s idomítható anyagunk van, amely ha szabályszerűen műveli s kitartással edzi a testét testi erő és ügyesség dolgában vetekedik bármikor a világ többi nemzeteinek ifjúságával.

A sportszeretete a magyarnak nagyon régi keletű. Ámde a klasszikus sportoknak a művelése, amely különösen a testi erőt és ügyességet fejleszti, amely az izmoknak rugékonyságot ad, csak nem rég óta vált nálunk általánossá. A különböző sportágak rendszeres művelésének a főszéke szintén Budapest székesfőváros. A vidéki városok sport szempontjából valóságilag eltörpülnek Budapest mellett. Pedig talán az egészséges emberanyag jóval nagyobb vidéken, ámde ennek az egészséges emberanyagának az érdeklődését a testedzés iránt eddig nem elég nagy erővel hívták fel. Itt van tehát a legfőbb ideje annak, hogy végrevalahára ezen a téren is gyökeres változás történjék. Nyolc év mulva Budapesten rendeznek olimpiai versenyeket. Anélkül, hogy a stockholmi olimpiákon résztvevő magyar fiúk értékét csak a legkevésbé is kicsinyíteni akar-nók, okvetlenül szükségesnek tartjuk, hogy arra az időre, amikor a különböző nemzetek ifjúságának küzdelmei nálunk fognak lezajlani, az eddiginél is sokkalta nagyobb edzett, versenyképes emberanyag álljon rendelkezésünkre. Be kell tehát a sportszeretetet a klasszikus mintáknak megfelelő testedzést meglegítve előbbi falvakba is vinni. Ne mosolyogjunk azon, amikor Budapesten az utcai gyerkőcök hada rugdossa a labdát, bár megcsinálnak ezt a falusi gyerekek is s bár minden falunak a gyermekeit hozzá szoktatnák a rendszeres futáshoz, ott a ahol lehet az uszáshoz, az ugráshoz és az atletika minden egyes ágához. Mi erősen hisszük, hogy a falvak, vagy vidéki városok egészséges levegőjében megedzett ifjúság rendszeres testgyakorlattal rövid néhány év leforgása alatt oly eredményeket tudna elérni, amilyen eredmények legkevésbé sem válnának szégyenünkre a jövő nemzetközi nagymérkőzések alkalmával.

Városi ügyek.

1398 912

Körözvény.

Stefanits Ferenc horvát-zsidányi illetőségű cipész-tanonc f. hó 7-én d. u. Tomits Lajos cipész-mester községi lakos lakásából távozott s azóta nyomra veszett.

Személyleírása: 16 éves, rk. termete: alacsony, arca: kerek, haja: barna, szeme: barna, orra szája: rendes, különös ismertető jele: nincsen.

Ruházata: barna kabát, zöldes nadrág, fekete fűzős cipő, puha zöldes kalap.

Felkérem a társhatóságokat nevezett után nyomoztatni, siker esetén e hivatalt értesíteni.

Köszeg, 1912. július hó 10.

Községi József rendőrhajtány.

Esőben.

Zuhog az eső... Üti, veri, pofozza azt a két boldogtalan urat, kik a piaci járdáról a tulsó sorra igyekeznek, ha nem akadályozná ezen jó szándékukat sár és szennyes ár. Az egyik ur idegen, a másik bennszülött. Utóbbi végre hatalmas ugrással (az Olympiádon világrekordot érte el) ott terem az aszfalt közepén: az idegen verszemet kapva szintén nekiszaladt a víznek és — hopp! — benneil a sáros lének kellős közepén. Fájós testrészeit simogatva sűrű fohászokkal uszik társa után. Beülnek a kocsimába és egymás fulének dobtáryját toreszkzenek megropeszteni.

Idegen ur: Piszok fészek, utálatos csatorna, patkányoknak való hely; csupa félmunka az egész

A szénsavas ásványvizek királya. Borszéki gyógy- és üdítőviz.

Raktáron a Hegyforrás-szikvizgyárnál Köszegen.

Nyugodtan alhat,

ha fehérműje egész éjén át „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL vakító fehérre mosni, mert az „ASSZONYDICSÉRET” és a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25.000 Koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonat tisztaságáért.

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradságot takarít meg, ha az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonaton és SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNON kívül semmiféle más mosószert nem vesz. Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékelt áron és kíméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzt.

25.000 Koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonat tisztaságáért.

Gráci Reiningshausi palacksör!!

Egész láda vételnél gyári ár!!

Az ő kitűnő minősége miatt általában nagyon kedvelt reiningshausi Bajor- és Márciusi sör állandóan raktáron Schaar József fűszer- és csemege-kereskedőnél.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság új részvényről szóló 1/3 és 2/3 ideiglenes elismervények és részvényjegyek az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt végleges részvényekre kicserélhetők.

Minden három-harmad ideiglenes elismervény és részvényjegy ellenében egy új részvény fog kiadatni.

Az 1911. évi február hó 5-ik közgyűlés határozata értelmében az egyesítés és kicserélés legkésőbb folyó évi december hó 31.-éig esz-közlendő.

Az igazgatóság.

Egy okos fej minden alkalommal

Dr. OETKER-féle vanilin-cukrot a 12 fillér használat a drága vaníliaeső helyett.

Ez a legjobb fűszer készítők, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kuglupf, mártások, tejszín, puding és torták részére.

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk, eszszármorzsza stb.

1 csomag 12 fillér, pótol 2-3 csövet. Mindenütt kapható millió recepttel!

Tészták sütéséhez csak a VALÓDI Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

Kapható Kőszegen: Gombás Balint, Maitz József, Schaar József, Unger József, és Wentzl Edénél.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobban bedorzsolások bizonyult készvényeinek, eszszál és meghúásoknál.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlásokor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyasólván minden gy. gy. raktárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerésznél az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

hivatalos olomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK
gőzüzemű gyárból
BARCOLA.

BUTOROK

Halók, ebédlők, uriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rezbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák

szállítatnak bárhova

készpénzért, vagy rendkívül előnyös tizedési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern lakberendezési vállalat
BUDAPEST, IV., GERLÓCZY-UTCH 7. SZ.
(Központi varosháza mellett).

Schvarcz József és Társa

Budapest. Váci-körút 53.

Alapítási év 1883

szabadalmazott Ventzki Gőztakaró-fűllesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter űrtartalom.

Fűlleszt 40-60 perc alatt.

Hordozható pálinka-főző üstök

100-400 űrtartalom

az új szeszadó törvény előírása szerint.

Angol marha- és lönyirő gépek és olók.

Borszéki GYÓGYÁSÍTÓVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Főraktár Jánosa Gyulánál. Telefon 7.

„Varázsfuvola”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rá tá játszani. A „Varázsfuvola” rendkívül kellemes 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafuzettel, dalokkal, tokkal ajándékkal együtt

csak 4 korona.

Csakis Wagner „Hangszer Király” országoserte elismert legelőcsőbb hangszerárúházaiban kapható Budapest József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerajegyzéket

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern-Marko védjegyű.

Thomassalak a legjobb és lezölésőbb foszforsavas trágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban

van es eredeti olomzár van rajta

Hamisítástól szigoruan óvakodjunk

Minden zsák tartalomjellel zessel van ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomasphosphatfabriken BERLIN, vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat!

Képviselőt és raktár:

Melich és Pinter Szombathely.

KOMBINETT

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen mert kicsinyt és nagyot, fiatal és öreget, szegényt és gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. Mindenütt kaphat

ÁRA 1 KORONA.

Gyártja: a „Cserépgyár” R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fertartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefonszáma 170-68.

A mesterdalnok . . .

Cipőm szép és tökéletes, Benne járni élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt' van

PALMA
kanesnk sarok.